

til Lov; denne udkom den 1ste Oktober 1894 under Navn af „Lag om förvärfvande och förlust af medborgararätt“ og findes trykt som Bilag til det her foreliggende Lovforslag.

I Norge er der endnu ikke udkommet nogen Lov paa Grundlag af Udkastets Bestemmelser.

Det foranstaaende Lovforslag henholder sig i alt væsentligt til det af de delegerede udarbejdede Udkast, idet der kun er foretaget mindre væsentlige Ændringer, mest af redaktionel Natur.

Usikkerheden af en Reform i den danske Lovgivning om Statsborgerret er ofte blevet fremhævet bl. a. ogsaa af den Lovgivende Forsamling, Rigsdagstidende 1870 B., Sp. 396. Det har nemlig særlig i de internationale Berøringer en meget væsentlig Betydning, at de forskellige Lande og da særlig Nabolande have ensartede Regler om Statsborgerforholdet, men vor nuværende Lovgivnings Regler i saa Henseende hvile ikke paa de ellers almindelig antagne Principer. Den i ældre Tid temmelig almindelig erkendte Grundsetning, at Statsborgerret stiftes for en Person ved dens Fødsel paa Statens Territorium, er nu saa godt som alle Vegne forladt. Den hvilede paa nu forlængst opgivne Synspunkter i Henseende til Forholdet mellem Statsmagt og Underfaat og har ved disses Forandringer tabt sin Berettigelse, thi meget taler for, at den blotte Fødsel paa Territoriet ikke i og for sig indeholder tilstrækkelig Grund til at betragte den vedkommende som hørende til Statsfamsundet. I Modsetning dertil er i de moderne Lovgivninger Afstammingsprincippet trængt igennem, det vil sige, at en Person erhverver ved sin Fødsel — ligegyldigt hvor den finder Sted — samme Statsborgerret som dens Forældre have, og saaledes at ægte Børn følge Faderen, uægte Børn Moderen. — Paa dette Princip hviler Lovforslagets Bestemmelser, og dets Genemførelse for Danmark, hvor Princippet ikke er antaget, vil være et væsentligt Skridt henimod den Ensartethed med andre og navnlig de omgivende Landes Regler om Statsborgerforholdet, der er en Betingelse for at naa frem til det i saa Henseende naturlige Resultat, nemlig at enhver Person har Statsborgerret i eet Land og kun i eet Land.

Med Hensyn til den nærmere Bestemmelse af Begrebet „Statsborgerret“ henholder Lovforslaget sig til det fra den

ældre Lovgivning overleverede Begreb „Indfødsret“, hvis Virkninger efter den gældende Ret i det væsentlige kunne henføres til følgende Grupper:

1. Indfødte kunne ikke udvises eller udfendes af Landet, hverken paa Grund af Trang eller af politiretlig Hensyn eller som straffede Personer. De udleveres ikke til fremmede Stater for begaaede Forbrydelser eller som Desertører. Endelig har det altid været anerkendt og er udtalt i mange Traktater, at Danmark er pligtig at modtage dem, der have dansk Indfødsret, naar de udfendes eller udvises fra andre Lande.
2. Indfødte ere udelukkende berettigede til alle Embeder og Tjenester i Danmark, og kun indfødte Kvinder have Afgang til Stifter og Klostre (Fdg. 15de Januar 1776), ligesom Beneficierne ved Kjøbenhavns Universitet og Rejsestipendierne ved Kunstakademiet m. m. ere forbeholdte de indfødte. Indfødsret kræves endvidere for at blive Sagfører (Lov 26de Maj 1868) eller Lods (Lov 13de Juni 1879) og har fremdeles Betydning i adskillige lignende Retninger. — Indfødsret er en Betingelse for at opnaa Alderdomsunderstøttelse i Henhold til Lov Nr. 69 af 9de April 1891.
3. Indfødsret er en Betingelse for Valgret og Valgbarhed til Rigsdagen, Grundlovens §§ 30, 31, 35 og 38, til Kjøbenhavns Borgerrepræsentation, Byraadene, Sogneraadene, Amtsraadene, Færøernes Lagting m. m., Lov 23de December 1865, 26de Maj 1868, 6te Juli 1867, 15de April 1854 m. fl.

At saaledes den ældre Retts Begreb om Indfødsret er optaget i det foreliggende Lovforslag og gjort ensbetydende med Begrebet Statsborgerret, tilfuges formentlig af Sagens Natur. At Lovgivningen har tillagt Indfødsretten de oven anførte Virkninger, har ikke haft og kan ikke have haft anden Grund end at de, der opfyldte Betingelserne for at være indfødte, erkendes for særlig knyttede til Staten som dens Borgere, jfr. Fortalen til Fdg. 15de Januar 1776: „Willighed selv vil, at Landets Børn skal nyde Landets Brød, og Fordelene i Staten falde i dens Borgeres Lod.“ Saa snart man ved at indføre det foreliggende Lovforslags Bestemmelser anerkender, at det er disse, der bør afgive Maalestokken for, hvilke Personer der tilhøre den danske Stat, er det naturligt, at de til Indfødsretten knyttede Goder tillægges dem. At bevare det overleverede Begreb om Indfødsret har ogsaa Betydning, for saa vidt som